

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

916. MEDDELELSE

Udgivet af
Statens
Planteavlssudvalg

72. ÅRGANG 19. MARTS 1970

Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter

Stammeforsøg med januarsåede blomkål 1968 og 1969

Afprøvningen har fundet sted i sæsonerne 1968 og 1969.

I 1968 var sommeren i perioder varm og tør og i 1969 var det særdeles varmt og tørt i det meste af vækstperioden.

Hvert år er der anlagt 3-4 forsøg med de indsendte 41 stammer.

Forsøgene er gennemført følgende steder: gartnerier Sv. Madsen, Balling 1968 og 1969, Statens forsøgsstation Spangsbjerg, Esbjerg 1968 og 1969 og hos gartnerier Jakob Jakobsen, Stenvang, Onsbjerg, Samsø i 1969.

Foruden disse gennemførte forsøg har der to steder været anlagt forsøg, som måtte opgives.

Talmaterialet for udbyttet stammer fra de gennemførte af ovennævnte forsøg. Karaktererne er gennemsnit af 4 forsøg, 2 i 1968 og 2 i 1969.

Hvert forsøgssted er der anlagt 3-4 fællesparceller á 40-50 planter. Planteafstand fra 60 × 45 til 65 × 45 cm.

dømt fra 1-4 gange, således at der hver gang har fundet overlapninger sted for at have et sammenligningsgrundlag. Karaktererne er gennemsnit af 4 bedømte forsøg, 2 i 1968 og 2 i 1969. Den anvendte skala går fra 10 til 1, med højeste points for det største, bedste, »helt fri for« m.v.

Udviklingsstrin: Da alle hoveder er noteret med sortering og dato ved skæringen, og det er af værdi for avlerne at vide, hvornår de forskellige stammer kan skæres, er der i tabellerne angivet, hvor stor procent af den samlede mængde I. sortering, der er skåret i første, anden og tredje del af den samlede skæretid.

Endvidere kan man se, hvor mange dage udviklingen tager fra plantning til hostens begyndelse samt til, hvornår halvdelen af hovederne er skåret. Tillige er der angivet, hvor lang skæreprioden er. Alt dette letter avlerne i stammevalg til programmering af afgrøden.

Periodetal og antal skæredage:

Sted:	1. periode	2. periode	3. periode	Antal dage i alt
Balling 1968	13.-21. juni	22.-30. juni	1.-17. juli	35
Esbjerg 1968	6.-13. »	14.-25. »	26. juni-10. »	35
Esbjerg 1969	13.-18. »	19.-20. »	30. » -10. »	28

Forsøgene er sået mellem 22. januar og 5. februar i varmt hus, og priklet ved tjenlighed til plastbakker eller potter.

Udplantning har fundet sted mellem 2. og 25. april, flest mellem 12. og 25. april.

Forsøgets resultater fremgår af omstående tabeller og er udtrykt ved karakterer, skæretal og værdital.

Karaktererne. I blomkålsforsøg med mange stammer og stor forskel på udviklingstiden er karaktergivingen meget vanskelig, især når der indtræffer perioder med stærk varme. I dette tilfælde er forsøgene be-

Udbytte: Hovederne er skåret efter salgstjenlighed. I en varm periode skal der almindeligvis skæres lidt før et hovede opnår maksimal størrelse, så det ikke går ned i kvalitet. Trods dette er der opnået pæne udbytter af I. sortering, store.

Værdital: For at klassificere stammerne er der tillagt de væsentlige egenskaber vægt efter deres relative betydning. På grundlag af disse værdital er der anerkendt 22 stammer, der får ret til at føje P 69 til stammenavnet. Af de anerkendte stammer var der enkelte par af samme familie, således at kun 19 føres i handelen.

Mellem de anerkendte er der stammer med kort, middel og lang udviklingstid, således at hele perioden er dækket.

Det kan anbefales også at studere meddelelse nr. 834, overvintrede blomkål og nr. 883, augustblomkål.

Beskrivelse af stammerne

Lb. nr. 1. 'Winner', Ny Munkegård P 69. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en særdeles ensartet, meget kraftig blomkål med særdeles faste, særdeles fyldige og særdeles store hoveder. Dækkevnen er særdeles fin. Det er den senest udviklede af de afprøvede. Den har givet et særdeles stort udbytte af god kvalitet, når den skæres rettidigt, da frønnethed ellers vil nedsætte kvaliteten.

Lb. nr. 2. 'Erfurter', 13, Hunderup P 63, P 67, P 69.

Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet, ret kraftig blomkål med store, meget faste og særdeles fyldige hoveder. Dækkevnen er fin. Den er meget tidlig og har givet et meget stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67 samt til drivning som P 63.

Lb. nr. 3. 'Rollo', Toftø P 67, P 69. Ejer: Fællesfor-
eningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafde-
lingen, Glostrup.

Er en meget ensartet, middelkraftig blomkål med store, ret faste og ret fyldige hoveder. Dækkevnen god. Den er tidlig og har givet et stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67.

Lb. nr. 7. 'Erfurter', 986, Tagenshus P 58, P 67, P 69.

Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Er en meget ensartet, middelkraftig til ret kraftig blomkål med særdeles faste og særdeles fyldige, middelstore hoveder. Bladene har stærkt markeret køl, og dækkevnen er derfor ret ringe. Hovederne ligger lavt i bladene. Den er meget tidlig og har givet et stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67 samt til januarudsæd som P 58.

Lb. nr. 8. 'Perfection', A, Hunderup P 63, P 67, P 69.

Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en ensartet, middelkraftig blomkål med særdeles faste og særdeles fyldige, middelstore hoveder. Bladene har stærkt markeret køl, og dækkevnen er derfor ret ringe. Den er særdeles tidlig og har givet et ret stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67 samt til drivning som P 63.

Lb. nr. 10. 'Starla', Hunderup P 63, P 67, P 69. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en meget ensartet, middelkraftig til ret svagtvoksende blomkål med særdeles faste og særdeles fyldige, middelstore hoveder. Bladene har markeret køl, og dækkevnen er derfor ret ringe. Den er særdeles tidlig og har givet et stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67 samt til drivning som P 63.

Lb. nr. 15. 'Idol', (Erfurter, 0233), P 58, P 61, P 67, P 68, P 69. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en meget ensartet, ret kraftig blomkål med faste og fyldige, meget store hoveder. Dækkevnen er fin. Den er middeltidligt til ret sent udviklet og har givet et meget stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til samme formål som P 58, til overvintring som P 67, til augustholdet som P 58 og P 68 samt til efterårsbrug med udplantning omkring 1. juli som P 61.

Lb. nr. 16. 'Safir', Toftø P 61, P 69. Ejer: Fællesfor-
eningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafde-
lingen, Glostrup.

Er en meget ensartet, ret kraftig blomkål med store, særdeles faste og særdeles fyldige hoveder med fin dækkevne. Den er middeltidligt udviklet og har givet et stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til efterårsbrug ved udplantning omkring 1. august som P 61.

Lb. nr. 17. 'Selandia', (Erfurter, 150). Ny Munkegård P 58, P 61, P 69. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en meget ensartet, kraftig blomkål med store, særdeles faste og meget fyldige hoveder. Dækkevnen er særdeles fin. Den er middeltidligt til ret sent udviklet og har givet et stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til samme formål som P 58, til augustholdet som P 58 samt til efterårsbrug med udplantning omkring 1. juli og omkring 1. august som P 61.

Lb. nr. 18. 'Grandessa', A, Hunderup, P 61, P 67, P 68, P 69. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet, meget kraftig blomkål med meget store, særdeles faste og særdeles fyldige hoveder. Dækkevnen er særdeles fin. Den er middeltidligt til ret sent udviklet og har givet et særdeles stort udbytte af meget fin kvalitet. Er tillige anerkendt til efterårsbrug med udplantning omkring 1. juli som P 61, til overvintring som P 67 og til augustholdet som P 68.

Prøvedyrkning nr. 204. Januarsæde blomkål til friland. Forsøgets hovedresultater for de anerkendte stammer.

Gns. af
41
inds.

Karakterer:	Lb. nr.	1.	2.	3.	7.	8.	10.	15.	16.	17.	18.	19.	24.	25.	26.	30.	32.	36.	39.	40.	Gns. af 41 inds.
Ensartethed i type		9,0	8,5	7,8	8,0	6,0	7,8	8,0	8,0	7,8	8,3	8,0	7,8	7,8	7,8	9,0	8,3	8,0	7,5	8,8	7,7
Ensartethed i tidlighed		7,8	7,3	6,5	7,0	6,5	8,0	7,0	7,3	5,8	6,8	7,3	7,3	5,5	6,5	6,3	6,8	7,3	7,0	6,8	6,6
Vækstkraft		8,8	7,0	6,8	7,8	6,5	5,0	7,3	7,7	8,0	8,3	8,0	7,8	8,7	7,3	9,3	8,3	7,0	8,3	8,7	7,6
Bladenes dækevne		8,5	7,3	7,0	5,8	6,0	4,7	7,3	7,8	8,3	8,0	7,8	6,5	8,5	7,5	6,8	7,8	7,3	8,0	7,8	7,2
Hovedfyldighed		8,0	7,8	6,3	8,3	8,5	8,7	6,8	8,0	7,5	8,3	7,0	5,5	8,8	7,5	7,8	8,8	8,3	8,3	7,5	7,2
Hovedfasthed		8,0	7,5	6,5	7,8	7,5	7,7	6,8	7,8	8,0	8,0	7,5	5,3	8,8	7,0	7,0	8,3	7,5	8,3	7,3	6,8
Hovedfarve		6,5	6,3	6,0	5,8	6,0	5,7	6,8	7,0	6,8	7,3	7,0	6,0	7,5	7,0	7,0	6,3	6,5	7,0	7,3	6,5
Fri for frønetthed		3,7	9,3	9,8	9,5	10,0	9,7	9,3	9,7	9,8	10,0	9,3	6,5	9,0	8,8	10,0	9,5	9,0	8,8	7,7	8,2
Fri for gennemgroede		10,0	9,3	10,0	9,3	9,0	9,3	10,0	9,0	9,3	9,3	8,5	9,0	10,0	9,5	10,0	8,3	9,8	9,8	10,0	9,2
Fri for brunplet		9,7	10,0	10,0	9,8	9,0	6,3	9,3	9,3	9,8	9,7	9,5	10,0	10,0	9,8	10,0	9,8	9,5	9,8	10,0	9,4
Tidlighed		1,8	6,5	6,8	7,5	9,3	9,5	5,3	5,3	5,8	4,8	5,8	7,8	5,0	6,3	3,8	4,5	6,8	3,8	4,8	6,0
Værdi som handelsvare		6,0	6,8	6,0	7,3	4,5	3,5	7,0	7,0	7,3	7,3	7,3	6,0	6,7	7,3	7,0	6,3	7,3	7,0	8,0	5,7
Udviklingstid:																					
Procent høstet i 1. periode		0	27	18	39	68	81	2	7	5	2	10	41	9	15	0	10	19	9	6	—
Procent høstet i 2. periode		8	71	72	59	31	19	72	73	66	75	74	59	48	62	24	27	40	17	21	—
Procent høstet i 3. periode		92	2	10	2	1	0	26	20	29	23	16	0	43	23	76	63	41	74	73	—
Ant. dg. fra udpl. til 50% skåret		83	68	70	67	62	62	73	74	74	74	73	67	73	73	78	76	73	77	77	72
Udbytte. Ant. i 1000 stk. pr. ha:																					
I. sortering, store		12,0	6,6	7,0	4,8	3,3	1,2	8,6	6,4	6,6	8,2	8,8	2,6	6,7	7,0	9,7	8,8	8,2	7,7	8,9	5,4
I. sortering, middelstore		5,6	6,4	5,4	4,9	5,2	4,8	6,1	5,9	5,9	8,9	5,6	5,8	6,7	5,5	6,0	8,2	5,7	8,2	7,6	5,3
I. sortering, små		3,0	3,9	1,6	4,6	3,1	4,0	3,2	2,4	2,3	2,6	2,2	4,3	2,1	4,4	1,1	2,4	2,7	2,5	1,6	2,4
I alt I. sortering		20,6	16,9	14,0	14,3	11,6	10,0	17,9	14,7	14,8	19,7	16,6	12,7	15,5	16,9	16,8	19,4	16,6	18,4	18,1	13,1
I alt II. sortering		9,2	12,4	16,2	15,9	17,7	20,7	11,4	13,7	14,1	10,4	14,5	16,6	13,6	12,6	10,5	11,3	13,7	12,2	11,1	14,5
Frasorterede		2,3	3,1	3,2	3,6	4,4	3,2	3,8	3,8	5,4	3,1	1,8	4,0	3,2	3,8	4,3	2,6	2,4	2,7	3,6	5,1
Syge, uudvikl., manglende		3,0	3,0	2,1	1,7	1,8	1,3	2,5	3,4	1,2	2,3	2,6	2,0	3,3	2,0	3,9	2,3	3,1	2,2	2,7	2,9
Procent af antal:																					
I. sortering		59	48	39	40	33	28	50	41	42	56	47	36	44	48	47	55	46	52	51	37
II. sortering		26	35	46	45	50	59	32	39	40	29	41	47	38	36	30	32	38	34	31	41
Frasorterede		7	9	9	10	12	9	11	11	15	9	5	11	9	11	12	7	7	8	10	14
Syge, uudvikl., manglende		8	8	6	5	5	4	7	9	3	6	7	6	9	5	11	6	9	6	8	8
Procent af I. sortering:																					
Store		58	39	50	34	28	12	48	44	45	42	53	21	43	41	58	45	49	42	49	38
Middelstore		27	38	39	34	45	48	34	40	40	45	34	46	43	33	36	42	34	45	42	42
Små		15	23	11	32	27	40	18	16	15	13	13	33	14	26	6	13	17	13	9	20
Værdital:																					
Udbytteværdital		388	345	327	307	264	239	346	320	322	380	369	284	337	347	358	387	359	370	370	296
Tidlighedstal		38	328	298	364	446	476	216	238	222	216	258	376	192	260	94	148	238	116	124	250
Dyrkningsværdital		332	310	288	294	254	259	308	302	299	323	317	285	297	307	299	317	315	315	321	278
Kvalitetstal		275	301	292	303	300	284	294	305	307	316	293	253	325	298	311	306	304	312	299	284

Lb. nr. 19. 'Codania', 101, *Tagenshus* P 58, P 67, P 68, P 69. Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Er en meget ensartet, kraftig blomkål med store, meget faste og fyldige hoveder. Dækkevnen er fin. Den er middeltidlig og har givet et meget stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67 og til augustholdet som P 58 og P 68.

Lb. nr. 24. 'Boss', *Ny Munkegård* P 69. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en meget ensartet, middelkraftig til ret kraftig blomkål med middelstore, ret faste og ret fyldige hoveder med middel dækkevne. Den har tendens til frønhed. Den er meget tidlig og har givet et ret stort udbytte af ikke for god kvalitet.

Lb. nr. 25. 'Grodan', 79, *Hunderup* P 68, P 69. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en meget ensartet, særdeles kraftig blomkål med store, særdeles faste og særdeles fyldige hoveder. Den er middeltidlig til ret sent udviklet og har givet et meget stort udbytte af særdeles fin kvalitet. Er tillige anerkendt til augustholdet som P 68.

Lb. nr. 26. 'Garant', *Tagenshus* P 58, P 61, P 67, P 68, P 69. Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Er en meget ensartet, ret kraftig blomkål med store, meget faste og meget fyldige hoveder og fin dækkevne. Den er middeltidlig og har givet et meget stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til augustholdet som P 58 og P 68, til januarudsæd som P 58, til efterårsbrug til udplantning omkring 1. juli og 1. august som P 61 samt til overvintring som P 67.

Lb. nr. 30. 'Dominant', *Hunderup* P 58, P 67, P 69. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet, særdeles kraftig blomkål med meget store, meget faste og særdeles fyldige hoveder med middel dækkevne. Den er meget sent udviklet og har givet et særdeles stort udbytte af særdeles fin kvalitet. Er tillige anerkendt til samme formål som P 58 og til overvintring som P 67.

Lb. nr. 32. 'Spar To', *Tagenshus* P 67, P 69. Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Er en særdeles ensartet, særdeles kraftig blomkål med meget store, særdeles faste og særdeles fyldige hoveder og fin dækkevne. Den er middeltidlig til sent udviklet og har givet et særdeles stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67.

Lb. nr. 36. 'Bravo', *Tagenshus* P 67, P 69. Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Er en meget ensartet, middelkraftig blomkål med store, meget faste og særdeles fyldige hoveder og god dækkevne. Den er udviklet over en ret lang periode, men med flest middeltidlige og sene. Den har givet et særdeles stort udbytte af fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67.

Lb. nr. 39. 'Progress', *Tagenshus* P 67, P 69. Ejer: A. Hansen, Kastrup.

Er en meget ensartet, særdeles kraftig blomkål med meget store, særdeles faste og særdeles fyldige hoveder og fin dækkevne. Den er meget sent udviklet og har givet et særdeles stort udbytte af særdeles fin kvalitet. Er tillige anerkendt til overvintring som P 67.

Lb. nr. 40. 'Eminent', A, *Hunderup* P 61, P 67, P 68, P 69. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet, særdeles kraftig blomkål med store, meget faste og meget fyldige hoveder og fin dækkevne. Den er meget sent udviklet og har givet et særdeles stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt til efterårsbrug ved udplantning omkring 1. juli som P 61, til overvintring som P 67 og til augustholdet som P 68.

Yderligere oplysninger om de forskellige stammer, som dækker hele forsyningsområdet for januarsædede blomkål kan fås ved at studere omstående talmateriale.

Det samlede talmateriale samt en fuldstændig beskrivelse af forsøgene vil fremkomme som Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurters 50. betretning, Prøvedyrkning nr. 204, som kan rekvireres fra Udvalgets kontor, 6053 Ågård, så længe oplag haves.

Fællesudvalget for Prøvedyrkning
af Køkkenurter

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 84 50 57. Abonnementsprisen er for 1970 11,25 kr. årlig, incl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

RIELEN & LYNGBY
EN. SIMPSONS

Trykt i 11.000 eksemplarer.